**VII. Arhiepiscopia Aradului**

**VII.2. Protopopiatul Ineu**

**VII.2.32. Parohia „Adormirea Maicii Domnului”- Seleuş**

A. ISTORICUL COMUNITĂŢII PAROHIALE.

Seleuş este situat în centrul judeţului Arad, cu o altitudine cuprinsă între 110 şi 112 m. Este amplasat pe o importantă reţea de comunicaţie rutieră (pe DJ 709 şi DJ 792, la 41,6 km de mun. Arad, 5 km de Oraşul Pâncota şi 12 km de Oraşul Ineu, şi este deservită de reţeaua feroviară (linia Arad-Brad). Comunele învecinate sunt: la nord-est oraşul Ineu, la est Comuna Târnova, la sud Oraşul Pâncota, la vest Comuna Zărand, la nord Comuna Şicula, la sud-est oraşul Sântana. Apele subterane se întâlnesc la adâncimi de 0-5 m, în zona de câmpie. Calitatea apelor freatice este bună, ceea ce face posibilă utilizarea lor în alimentarea cu apă a gospodăriilor din Seleuş. Principalele ape de suprafaţă sunt: Crişul Alb, Valea Cigherului cu afluentul Valea Mare, Valea Pâncotei, Valea Gut, canalul Matca şi unele ape cu caracter predominant torenţial. Clima este continental-moderată, cu slabe influenţe mediteraneene. Legumicultura, cultura cerealelor, cultura plantelor tehnice precum şi creşterea animalelor sunt pricipalele sectoare ale agriculturii răspunzătoare de susţinerea economiei locale. Conform recensământului din 2011, populaţia din comuna Seleuş (cu satele aparţinătoare Moroda şi Iermata) se ridică la 3.044 de locuitori, în scădere faţă de recensământul din 2002, când se înregistraseră 3.189 de locuitori. Majoritatea locuitorilor sunt români (97,77%). Pentru 1,58% din populaţie, apartenenţa etnică nu este cunoscută. Din punct de vedere confesional, majoritatea locuitorilor sunt ortodocşi (68,66%), dar există şi minorităţi de penticostali (18,63%) şi baptişti (10,25%). Pentru 1,58% din populaţie, nu este cunoscută apartenenţa confesională. În Seleuş există trei culte religioase: ortodox, cu o mare pondere din populaţie, penticostal şi baptist, fiecare cult având propria sa biserică. Astăzi numai parohia Seleuş numără 330 familii, adică 1332 de credincioşi.

B. ISTORICUL BISERICII PAROHIALE.

Prima biserică din Seleuş a fost din lemn cu hramul „Adormirea Maicii Domnului”, ridicată în 1726, sfinţită în 1745 fiind amplasată pe vechea vatră a satului şi potrivit tradiţiei avea în jurul ei cimitir. (Pogradie).

Actuala biserică este construită din cărămidă, între anii 1868-1870 prin contribuţia credincioşilor. Este zidită cu piatră şi cărămidă şi are formă de corabie, având pe Pronaos turlă cu cruce.

În anul 1926 a fost târnosită de Episcopul dr. Grigorie Comşa, Ierarhul locului. Iconostasul este făcut din lemn şi a fost pictat în anul 1886 de către pictorul Duşan Alecsici din Arad în stil renascentist.

Între anii 1976-1978 s-au înfăptuit importante lucrări interioare şi exterioare, precum şi recondiţionarea întregului mobilier prin strădania Preotului Paroh Zaharia Iova. Pictura interioară este în stil bizantin, tehnica fresco, realizată între anii 1979-1980 de către pictorul Vasile Niţulescu din Braşov ajutat de Samfir Meilă şi este foarte bine conservată, la îndemnul Prea Sfinţitului Părinte Episcop Dr. Visarion Aştileanu, al Aradului şi Hunedoarei, care a binecuvântat solemn acest reînnoit locaş în anul 1980.

Casa parohială a fost ridicată în anul 1984 cu cheltuiala parohiei.

Biserica nu deţine obiecte de valoare.

Şirul preoţilor: Vasile Horga denumit Popovici (1692); Până la 1811 există un număr de urmaşi, care au păstorit timp de 118 ani sub numele de Horga-Popovici. Amintim pe Simion Horga Popovici tatăl lui Nicolae pe care-l întâlnim la 1765; preotul cărturar Nicolae Horga-Popovici (1797-1811); Vasile Horga Popovici, nepotul lui Nicolae (1811-????); Ioan Horga şi Ioan Duma (1853-1867); Isaia Goldiş, tata lui Vasile Goldiş (1857-1864); Ioan Moţiu (1863); Simion Zaso (1864); Vasile Tomuţa (1865); Ioan Pap (1869); Partenie Zani (1870-1887); Ioan Şeredan (1887-1913); Cornel Pap (1913); Aurel Iancu (1913-1914); Ioan Maniţiu (1914-1957); Nicolae Vidrighin (1915-1924); Ioan Laza (1926-1946); Miron Balan (1946-1953); Zenovie Brădean (1953-1958); Traian Rugilă (1958-1975); Zaharia Iova (1975-1981); Teodor Tudur (1981-2006); Petru Ursulescu (2006-2014); Ştefăniţă-Cornel Muţ (2014- prezent).

Personalităţi locale: Petru Broşteanu (1838-1920), publicist, membru corespondent al Academiei Române; Vasile Goldiş, membru al Comitetului Uniri de la Alba Iulia, tatăl sau a fost preot în Comuna Seleuş. Cântăreţi: Branc Ioan – Academia Teologică la Arad; Cladovan Gheorghe, Branc Laurenţiu; Epitopi:Gheorghe Grozav.

C. CIMITIRUL. Localitatea deţine două cimitire, unul plin şi altul din 2008.

D. ACTIVITĂŢI CULTURALE ŞI FILANTROPICE ÎN TRECUT.

Din istoria localităţii amintim: prima atestare documentară a localităţi Seleuş (1489); sec. XVII – XVIII – construirea podului turcesc peste Cigher (lungime 62 m, lăţime 9 m, înălţime 7 m); 1796-1811 – a trăit în comună Pr. Nicolae Horga Popovici, reprezentant al şcolii Ardelene. Tipăreşte în 1807 la Buda lucrarea „Oglinda omului înţelept”, iar în 1808 la Oradea una dintre primele poezii româneşti; - 1804 – Ladislau Nagy de Peretseny ce funcţiona ca notar în comună, publică în volumul său „Orodias” şi fragmente încredinţate din opera lui Gheorghe Şincai; 13 august 1849 – dezarmarea armatei revoluţionare maghiare de către armata ţarului rus, în locul numit „La moară”; 1863 – 1931 – funcţionează ca învăţător în comună Ion Vidu (1863-1931), muzicolog şi colecţionar al operelor folclorice româneşti.

E. PROFILUL ACTUAL AL PAROHIEI.

Dintre evenimentele mai importante din viaţa parohiei amintim următoarele:

La Sfânta Biserică s-au făcut următoarele lucrări: în anul 2007 s-au returnat cele trei clopote care erau fisurate şi nu mai puteau fi reparate; în anul 2008 s-a poleit iconostasul cu foiţă de aur şi s-a curăţat pictura de pe icoane; în anul 2009 s-a retencuit Biserica pe partea exterioară în totalitate, aplicându-se tencuială structurată; s-a introdus încălzirea centrală în biserică; în anul 2010 s-a extins cafasul bisericii, dându-i un aspect plăcut, dar mai mult din motive practice s-a realizat această lucrare pentru a mări spaţiul pentru corul bisericii; în anul 2012 s-au făcut lucrări de protecţie anticorozivă la tabla de pe turla şi de pe nava bisericii; s-a împrejmuit curtea Bisericii cu un gard de fier forjat, vechiul gard fiind deteriorate.

În anul 2011 s-a ridicat din temelii o anexă situată în curtea bisericii care va deservi la repetiţiile corului precum şi la diversele acţiuni misionare, sociale şi culturale iniţiate de către parohie. Aceasta se va numi: “Centrul social-misionar Sfinţii Apostoli Petru şi Pavel”.

La casa parohială s-au executat următoarele lucrări: în anul 2007 s-a introdus încălzirea centrală; s-a înlocuit partea lemnoasă şi ţigla de pe acoperiş; în anul 2008 s-a amenajat o sală pentru consiliul parohial şi alte activităţi pastoral-misionare; în anul 2009 s-a realizat un teren de tennis cu piciorul pentru copiii parohiei; în anul 2010 s-a izolat casa parohială cu polistiren expandat de 10 cm. pentru izolaţie termică, şi s-au efectuat alte lucrări exterioare şi interioare.

Parohia a fost cercetată de către Întâistătătorul ei Dr. Timotei al Aradului în anul 2007 când s-au sfinţit cele trei clopote, în anii 2009 şi 2011 când Înaltpreasfinţitul a participat la Concertul de colinde organizat de către parohia noastră, iar în data de 24 noiembrie 2013 a binecuvântat lucrările ce s-au executat la biserică, la Centrul social-misionar şi la casa parohială în decursul celor şapte ani de păstorire a Preotului Petru Ursulescu.

Sub actualul paroh Ştefăniţă-Cornel Muţ, s-au schimbat uşile bisericii şi s-a construit o capelă pentru lumânări, în curtea bisericii.

În centrul social-misionar ,,Sfinţii Apostoli Petru şi Pavel” se desfăşoară activităţi cu caracter filantropic, misionar si cultural. La sărbătorile mari se desfăşoară activităţi împreună cu copiii din cadrul Bisericii Ortodoxe (serbări, concerte etc.). În data de 1 iunie a fiecărui an, copiii întregii comunităţi primesc dulciuri. La sărbătoarea Naşterii Domnului, Moş Crăciun le aduce daruri tuturora. La sărbătoarea Învierii Domnului, copiii primesc cadouri din partea bisericii. De asemenea, acest centru social-misionar poartă de grijă celor 30 de familii nevoiaşe din comuna Seleuş. Preotul, consiliul parohial şi credincioşii contribuie pentru strângerea de alimente necesare acestor familii, atât în Postul Crăciunului, cât şi în Postul Sfintelor Paşti. De asemenea, centrul social-misionar îşi are porţile deschise pentru toţi cei care au nevoie să îl folosească.

Răspunsurile la slujbelor religioase le dă Corul mixt „Ioan Vidu” al Bisericii Ortodoxe din Seleuş. El a fost reorganizat în anul 2006 de către preotul paroh Petru Ursulescu, când s-au învăţat pricesne, colinde şi parte din răspunsurile liturgice pe patru voci. Cu acest cor Biserica din Seleuş a fost reprezentată la diferite evenimente culturale.

F. DATE DE CONTACT PAROHIE. Hramul „Adormirea Maicii Domnului”

Oficiul parohial: Loc. Seleuş, nr. 196, Com. Seleuş, Jud. Arad, telefon 0745.628676

Bibliografie: Motorca, Ioan, *Cercetări şi date monografice privitoare la comuna Seleuş cu satele aparţinătoare Seleuş, Cigherel, Moroda, Iermata*, Editura Gutenberg, Arad, 1997

Seleuş, 01.06.2015 — Pr. Paroh Ştefăniţă-Cornel Muţ